

Filmfakta

Ämne: Samhällskunskap

Ålder: Från 13 år (H)

Speltid: 13 minuter

Svenskt tal med svensk text

Produktion: Kunskapsmedia AB, 2018

Syfte/strävansmål

- Att lära sig om vilka rättigheter och skyldigheter vi har som medborgare i det svenska samhället.

Undervisningen ska behandla följande innehåll enligt läroplan

Samhällskunskap (högstadiet)

- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier.

Kapitel i filmen

Inledning (00:00 - 01:48)

Mänskliga rättigheter (01:49 - 03:36)

Rättigheter i Sverige (03:37 - 06:40)

Skyldigheter i Sverige (06:41 - 09:44)

Ungas rättigheter (09:45 - 11:07)

Sammanfattning (11:08 - SLUT)

Produktion: © Kunskapsmedia AB, Sverige
© Kunskapsmedia MMXVIII
Filmnr: 1748KM

STUDIEHANDLEDNING

Rättigheter och skyldigheter i Sverige

Filmens innehåll

Vilka rättigheter och skyldigheter har vi egentligen som medborgare i samhället? Det ska vi ta reda på i den här filmen! Experten och statsvetaren Stig-Björn Ljunggren intervjuas och hjälper oss på vägen. Vi börjar med att lära oss om de mänskliga rättigheterna i allmänhet. Vi går sedan igenom vilka demokratiska rättigheter vi har i Sverige och undersöker samtidigt var gränsen går mellan yttrandefrihet och diskriminering. Vi lär oss även om våra demokratiska skyldigheter som; skolplikten, att betala skatt och att gripa in om vi ser någon bli utsatt för ett brott. Vi ska också lära oss lite extra om just ungas rättigheter.

Rättigheter och skyldigheter i Sverige

Diskussionsfrågor till filmen

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren.

Dela gärna in deltagarna i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Diskussionsfrågorna är indelade enligt filmens kapitel.

Inledning (00:00 - 01:48)

- Vad vet du sedan innan om vilka rättigheter och skyldigheter du har?

Mänskliga rättigheter (01:49 - 03:36)

- Vad är de Förenta nationerna (FN)?
- Vem/vilka omfattas av de mänskliga rättigheterna?
- Nämn några av de rättigheter som du har. Vad tycker du om dem?
- Är det något som du skulle vilja var en rättighet?
- Vem/vilka är det som ansvarar för att vi följer våra rättigheter och skyldigheter?

Rättigheter i Sverige (03:37 - 06:40)

- Vad betyder etik?
- Vad betyder moral?
- Vad betyder norm?
- Diskutera dessa förklaringar; "Alla människors lika värde" "Respektera varje individs frihet". Vad betyder dem?
- Vilka rättigheter tycker du är viktigast?

Skyldigheter i Sverige (06:41 - 09:44)

- Nämn några av de skyldigheter som du har. Vad tycker du om dina skyldigheter? Diskutera.
- Är det något som du skulle vilja var en skyldighet, som inte är det idag?
- Vad innebär räddningstjänstplikt?
- Hur skulle du vilja att människor runt omkring skulle reagera om du blev utsatt för ett brott? Diskutera.

Ungas rättigheter (09:45 - 11:07)

- Varför tror du att personer under 18 år har fler rättigheter än skyldigheter?
- Vad är barnkonventionen? Vem skrev den?
- Varför tror du att många har lättare att uttrycka sina åsikter på nätet än i verkliga livet?

Sammanfattning (11:08 - SLUT)

- Har din uppfattning om rättigheter och skyldigheter ändrats efter att ha sett filmen? Om ja, hur då?
- Har du lärt dig någonting nytt?
- Vad tyckte du om filmen?

Efter filmen

Vilka rättigheter och skyldigheter har du?

Dela in klassen i grupper om två-tre elever. Låt eleverna ta reda på mer om vilka rättigheter och skyldigheter som de har. Finns det några rättigheter/skyldigheter som ni inte visste om fanns? Vad innebär egentligen rättigheterna/skyldigheterna?

Informationen söks fram till exempel på internet eller i böcker. Grupperna presenterar sedan sina arbeten i form av en digital presentation eller hemsida för resten av klassen.

Rollspel

Dela in klassen i grupper om fyra-fem elever. Varje grupp hittar på ett scenario som involverar antingen en rättighet eller skyldighet. Det kan t.ex. vara; vittne till ett brott, en olycka, skolplikt eller yttrande på nätet. Grupperna skriver ett rollspel om scenariot och spelar sedan upp det för resten av klassen. Diskutera sedan tillsammans om det ni sett. Vad var det som hände? Gick det till på rätt sätt? Vad skulle man kunna göra annorlunda?